DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* 10.— rec. voor *Soerabaya*, en *f* 12.— rec. franco per post.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor den geheelen jaargang.

WOENSDAG 2 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 14. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 22sten tot en met den 26sten Maart 1856, Nos. 24—25.

Civiel Departement.

GESTELD:

Ter beschikking van den gekommitteerde voor de zaken van Balie en Lombok, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie A. H. G. Blokzeijl.

Ter beschikking van den resident der Wester-afdeeling van Borneo, G. N. Buijn, laatst klerk bij de algemeene rekenkamer.

ONTHEVEN:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de assistent-resident van Lebak E. Douwes Dekker.

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de kommies op het residentie-kantoor te Ternate J. W. F. Klein.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Japara, de kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures R. A. Sijthoff.

Tot assistent-resident van Toeban (Rembang), de assistent-resident van Ngawie (Madioen) J. H. de Senerpont Domis.

Tot assistent-resident van Lebak (Bantam), de kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures M. J. Pool.

Tot sekretaris der residentie Tampanolie (Sumatras Westkust), J. W. J. B. Schneider, laatst ambulant kontroleur der recherche langs de kusten van Japara en Rembang, thans op nonaktiviteit.

Tot kommies op het resident-kantoor te Ternate, de eerste klerk op dat bureau A. W. J. Coldenhoff.

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies bij die kamer P. Landberg jr.

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die kamer G. Hoeven.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij die kamer W. E. van Spall.

Tot derden kommies, de klerk bij die kamer G. Th. Coorengel.

VOORLOOPIG BELAST:

Met de waarneming der betrekking van assistent-resident van Ngawie, de assistent-resident van Lebak E. Douwes Dekker.

GESTELD:

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, de ambtenaren der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie G. Heijligers en A. H. Swaving.

Ter beschikking van den resident van Palembang, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie H. van der Masch Spakler jr.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Kultures

ZIJN GEPLAATST:

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

In de residentie der Preanger Regentschappen, de kontroleur der derde klasse A. L. H. A. Nagel.

In de residentie Japara, de ambtenaar ter beschikking F. A. C. Halewijn, laatstelijk kontroleur der tweede klasse.

In de residentie Bantam, de ambtenaar ter beschikking W. F. van Andel.

In de residentie Preanger Regentschappen, de ambtenaar ter beschikking J. van Vollenhoven.

In de residentie Japara, de ambtenaar ter beschikking J. H. Hagen.

In de residentie Pasoeroean, de ambtenaar ter beschikking H. J. Rauws.

In de residentie Baglen, de ambtenaren ter beschikking C. H. G. van Zijll de Jong en IJ. Gaade.

In de residentie Kadoe, de ambtenaar ter beschikking J. W. Mooijen.

Militair Departement

BEVORDERD:

Tot dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse in de eerste militaire afdeeling op Java, de dirigerende officier van gezondheid der tweede klasse H. Holländer.

BENOEMD:

Tot inspekteur der vaccine op Java en Madura, de officier van gezondheid der eerste klasse S. L. Blankenburg, thans inspekteur der vaccine in de eerste militaire afdeeling op Java; met bepaling dat hij voor memorie zal worden gevoerd bij de militaire geneeskundige dienst.

Tot lid der direktie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch Indie, de kolonel der artillerie C. G. van Dentzsch.

Tot kommandant der derde militaire afdeeling op Java, de kolonel L. J. Kroll, thans kommandant van de drie bataillons infanterie te Willem I.

Tot kommandant der drie bataillons te Willem I, de kolonel J. A. Waleson, thans ter Sumatra's Westkust.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der tweede klasse C. A. L. Pecqueur.

Uithoofde van vertrek, eervol, als lid der direktie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch Indie, de op zijn verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagene intendant der tweede klasse bij de militaire administratie (luitenant-kolonel) M. Nordman, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezene diensten.

BELAST:

Tot de waarneming der betrekking van tweeden kommies en magazijnmeester bij het hospitaal te Willem I, de militaire ambtenaar G. G. A. L. de Rivecourt, laatst archivarius bij de generalen staf.

OVERGEPLAATST:

Bij de bezetting te Atapoepoe (Timor), de officier van gezondheid der tweede klasse O. Brummer, thans te Kedirie.

Marine Departement.

DEFINITIEF BENOEMD:

Tot inspekteur over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch Indie, onder toekenning van den rang van luitenant-ter-zee der eerste klasse bij het Indische sedentaire zeewezen, de op zijn verzoek eervol uit Z. M. zeedienst ontslagen luitenant-ter-zee der eerste klasse P. F. Uhlenbeck, thans belast met de waarneming van eerstgemelde betrekking.

INGETROKKEN:

Artikel 2 van het besluit van 11 Februarij 1855 no. 10, waarbij de luitenant-ter-zee der eerste klasse D. L. Wolfson, onder-equipagemeester te Soerabaija, is toegevoegd aan den waarnemenden havenmeester aldaar, ten einde hem in de vervulling dier betrekking behulpzaam te zijn; — zijnde hij mitsdien eervol ontheven van de hem bij dat besluit opgedragene werkzaamheden.

TOEGEVOEGD:

Aan den waarnemenden havenmeester te Soerabaija, ten einde hem in de vervulling dier betrekking behulpzaam te zijn, J. Tack Daansen, gepensioneerde luitenant-ter-zee der eerste klasse, kommissaris van het loodswezen aldaar.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **Zondag** *den* **6den April** aanstaande, des namiddags ten 5 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail.

SOERABAYA, 15 *Maart* 1856.

Namens den Resident,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(*Voor de politie.*) De persoon, zich noemende *een vriend der waarheid*, die zich, op den 27 Maart laatstleden, bij eenen ongeteekenden brief, tot de politie heeft gewend, wordt beleefdelijk, doch in het belang der bij dien brief vermelde aangelegenheden, dringend verzocht, zich in persoon bij den ondergeteekende te willen vervoegen, hetzij aan zijn kantoor in de stad of wel aan zijne woning te Kapoeteran.

Mogt *de vriend der waarheid* echter gegronde bedenkingen hebben zich persoonlijk bekend te maken, dan wordt hij dringend uitgenoodigd de door hem aan de politie medegedeelde omstandigheden, nader schriftelijk te willen toelichten vermits de zaak anders voor geen onderzoek met eenig goed gevolg, vatbaar is.

SOERABAYA, 1 *April* 1856.

De Adsistent-Resident voor de policie,
P. SWERVER.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Vrijdag den 4den April.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz, in de chin. kamp.

Op Maandag den 7den April.

In het locaal der weeskamer alhier.

Op Dingsdag den 8sten April.

Voor de woning van den Maleijer Hadjie Baodin, te kampoong Baroe.

Op Woensdag den 9den April.

Op het erf van den heer W. Cores de Vries, te Kaliemaas.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Van wijlen J. A. Haakman, door den executeur W. Major te Pasoeroean, binnen 3 maanden.

Van wijlen den arabier Berkatollah, door de agenten der Soerab. wees- en boedelkamer te Probolingo, binnen 3 maanden.

SOERABAYA, den 2den April.

— Het particuliere stoomschip *Banda*, dat Vrijdag den 28sten, te gelijk met Z. M. stoomschip *Celebes*, de reede van Batavia verliet, met de mail-brieven voor dezen oosthoek en de omliggende eilanden belast, is tot heden Woensdag, bij den afdruk van dit nommer, nog niet ter reede verschenen, en wordt met ongeduld verwacht. Uit de berigten die de *Celebes* medebragt, blijkt dat alles in Europa rustig is, en de onderhandelingen voor den vrede merkelijk voortgang maken.

— Het is der politie alhier mogen gelukken de daders in handen te krijgen van den moord den 15den Februarij jl. gepleegd op den Chinees The Toan, in de nabijheid van Sidokarie.

De daders zijn drie in getal, en voor zoo ver uit de tot heden gehoudene instructie blijkt, zijn zij tot dien moord omgekocht door den zwager van den verslagene, voor eene som van *f* 200.— goud geld.

REMBANG. — In den namiddag van den 26sten Februarij hebben in de dessa Bedjie, distrikt Djenoe, door het omvallen van eenen ouden steenen muur, een zestiental menschen, die daaronder met eetwaren en vruchten te koop zaten, belangrijke wonden bekomen.

De civiele geneesheer van Toeban is derwaarts gezonden tot het verleenen van de noodige hulp.

SOERAKARTA. — Onder dagteekening van 12 Maart jl. wordt van hier medegedeeld, dat de postillon, die de brieven naar Salatiga, Samarang en verder overbragt, in den avond van den 10den te voren, op anderhalven paal afstand van den post Ampel, is vermoord en van zijne brieventasch beroofd.

Door de politie te Ampel, die in den morgen van den 11den daarvan berigt ontving, is onmiddelijk getracht de daders op het spoor te komen, doch nog zonder gevolg; alleen is op ongeveer 500 schreden van de plaats des ongevals, de opengesnedene ledige brieventasch aan den kant eener kleine rivier gevonden, en in de nabijheid der plaats het paard dat de postillon bereden had.

Voor zoover bekend is, bevonden zich in de van Soerakarta afgezondene partikuliere gerekommandeerde brieven, ongeveer *f* 2,000 aan recepissen; doch het was niet bekend of de postpakketten van Kedirie, Madioen, Ponorogo, Ngawie en Patjitan gelden inhielden.

De postpakketten van Boijolalie naar Samarang en Salatiga, die niet in het postvalies geborgen waren, zijn op het lijk van den verslagen postillon gevonden.

Door het plaatselijk bestuur worden de ijverigste pogingen in het werk gesteld om de daders in handen te krijgen. De postillons, die 's Maandags en 's Donderdags na den middag van Soerakarta vertrekken en die immer in den nacht het traject van Boijolalie over Ampel naar Kaligandoe, vijf palen van Salatiga, moeten doen, zullen voortaan door minstens twee gewapende lanciers worden geëscorteerd. (*Jav. Cour.*)

BATAVIA. — In den namiddag van den 19den dezer, had in de woning van den inlander Papa Kasim, op Parapattan, eene bruiloft plaats, waardoor zich in de daaraan belendende, met pannen gedekte keuken, een groot aantal vrouwen bevonden, bezig met het toebereiden der spijzen. Eensklaps, zonder dat daarvoor eenige oorzaak kenbaar is, stortte die keuken met een hevig gekraak in en bedolf die vrouwen. De ligte bouwstoffen veroorzaakten evenwel geen groot leed; sommigen harer werden gekneusd en ligt gewond, anderen vielen door ontsteltenis van zich zelve. Ernstiger gevolgen hebben zich niet voorgedaan, terwijl buitendien spoedig toegesnelde hulp, door wegruiming dier materialen, een brand voorkwam, die ligtelijk in dat geval had kunnen ontstaan.

— Op den 20sten dezer, des morgens ten 7 ure, is te Weltevreden het vonnis voltrokken aan den O. I. cavalerist H.... wegens gepleegde insubordinatie tot den dood door den kogel veroordeeld. Met de meeste gelatenheid ging hij den dood te gemoet, zich zelven nog den doek voor de oogen bindende.

— Men schrijft ons van Ampenan, dd. 20 Febr. jl. In een uwer nommers van December jl., (*) las ik een berigt omtrent Ampenan, dat de radja van Lombok 230 menschen en welligt meer om het leven had laten brengen, zonder dat de reden er van bekend was, en dat deze vorst zich willekeurig bezwarende bepalingen voor den handel veroorloofde, waarover wij vermeenen, dat u nadere inlichtingen niet onaangenaam zullen zijn, ten einde de berigten deswege in uw blad te kunnen verbeteren.

Het eiland Lombok draagt ten onregte dien naam, welke alleen toebehoort aan eene kleine haven aan de oostzijde aan straat Allas gelegen. Welligt hebben de eerste Europesche bezoekers die kampong het eerst aangedaan en den naam daarvan aan het geheele eiland gegeven. Oorspronkelijk is het het land van Sassak en Selaparan, waarvan de Sassaks ook nu nog de talrijkste bevolking uitmaken. Zij hebben eene afzonderlijke taal en veel overeenstemming in aard en karakter met de Javanen, en belijden de Mahomedaansche godsdienst. Het Hindoeïsme schijnt in vorige tijden hier niet doorgedrongen te zijn zoo als op Java, en zijn zij van een oorspronkelijk heidendom tot het Mahomedanisme overgegaan (ook in die godsdienst zijn zij nog zeer onwetend.) Zelden vindt men er die het Maleisch kunnen lezen of schrijven. Voor circa 200 jaar breidden de Balinesche vorsten hunne overwinningen tot op dit eiland uit. Die van Karang Assam droeg alhier dien titel en er bestaat nog eene kampong van dien naam. Een ander Balineesch vorst (waarvan de afstammelingen Anak Agon Oera en Anak Agon Gene in leven zijn) en waarvan de laatste het bewind uitvoert, hebben nog te Mataram hunnen zetel.

Omtrent 15 jaren geleden is het rijk van Karang Assam door laatstgemelde overweldigd en het geheele eiland van Sassak en van Selaparan onder hun gebied gekomen. Ten tijde van den laatsten oorlog der Nederlanders tegen Bali, ondersteunden zij het gouvernement met ruim zooveel hulptroepen als door hetzelve werden aangevraagd, en werd het bestuur over het rijk van Karang Assam op Bali, door het gouvernement aan hen opgedragen.

Intusschen zijn zij strenge handhavers der Balineesche Hindoe-godsdienst en wetten. Overspel en tot zelfs geringe diefstal worden met den dood gestraft en, hoewel niet zeer menigvuldig, gebeurt het echter ook nog dat vrouwen levend met de lijken hunner mannen verbrand worden of den krisdood ondergaan, en voorzeker ware het wenschelijk, dat deze heidensche gewoonten door mildere zeden mogten vervangen worden. Het bestuur is overigens veel minder drukkend voor de bevolking dan in de Mahomedaansche staten in Indië. Het opiumrooken is verboden, de opbrengsten zijn geregeld en daardoor de landbouw bloeijende, de producten zijn overvloediger en het debiet van Nederlandsche fabricaten grooter dan op eenige andere eilanden beoosten Java gelegen, iets hetwelk dit eiland zoowel voor handel en scheepvaart, als voor nijverheid in het algemeen, belangrijk maakt, waarom het tegenwoordig bestuur aanspraak heeft op de voorkeur van het gouvernement boven zoo vele Mahomedaansche vorsten, die den geringen man bijna alles ontnemen, wier rijken niets opleveren, en waarvan niemand voordeel heeft.

Deze bloei en welvaart onder de bevolking schijnen de begeerlijkheid van Arabische hadjis nog al op te wekken, die hier gaarne een Mahomedaanschen vorst aan het bestuur zouden zien, onder wien zij beter hunne oogmerken konden bereiken. Reeds meermalen hebben zij de Sassaksche bevolking tot oproer aangezet en werden eenige hunner reeds vroeger met den dood gestraft. Hierdoor niet afgeschrikt, hebben zij in de laatste tijden op nieuw pogingen aangewend en werd er eene zamenzwering ontdekt, ten gevolge waarvan 8 Sassakkers (voornamelijk de hoofden) in het laatst van November werden ter dood gebragt. Tegen het laatst van December barstte er op nieuw een oproer in het noord-oostelijk gedeelte van Lombok uit, waar de Sassaksche bevolking het talrijkst is, en hadden eenige hoofden zich opgeworpen met een getal van 4 à 5000 man. Onmiddelijk werden te Mataram strenge maatregelen genomen en in 2 dagen 15,000 man op de been gebragt, die later tot 30 à 40,000 man aangroeiden, meerendeels voorzien van geweren en de overige met zeer lange pieken en in volle kleedij ten strijde uitgedoscht. Dadelijk werd het oproer dan ook gedempt, een paar hoofden gevangen genomen en met den dood gestraft. Twee anderen waren voortvlugtig. In een kleine kampong werden de huizen verbrand en overigens keerde de geheele bevolking tot den rustigen landbouw terug, en ziet men hen nu allerwege in hunne sawahvelden bezig. Intusschen worden de Arabieren nu nog strenger dan vroeger buiten het binnenland geweerd en zegt men, dat het verzamelen in de missigits tot het doen van gebeden verboden is. Welligt zal dat gebod later worden ingetrokken, zoodra het bestuur overtuigd is, dat er geen misbruik van wordt gemaakt, om politieke oogmerken te bereiken, dewijl het vroeger voor de Mahomedaansche godsdienst zeer toegevend was en de Mahomedaansche kampongs zelf veel betere missigits hebben dan in de Mahomedaansche staten.

De willekeurige bepalingen van den vorst omtrent den handel bestaan daarin, dat de handel hier vroeger uitsluitend door de bandaars moest geschieden, die daarvoor jaarlijks een bepaalde som aan den vorst moesten opbrengen. Sedert den aanvang van dit jaar moeten zij, in plaats eener vaste som, voor uitgaande regten benevens ankeragegelden betalen, welke verandering te hopen is, dat verder zal leiden tot eene geheele afschaffing van het bandaarschap, zoodat hier in den vervolge slechts matige in- en uitgaande regten zullen geheven worden, waarin dus geen reden tot meerder bezwaar dan vroeger te vinden is.

Nog hebben wij hierbij de treurige berigten te laten volgen, dat op Woensdag den 6 dezer, des avonds ten 7 ure, alhier plotselings een brand uitbrak, die, van eenen hevigen noordewind vergezeld, zoodanig woedde, dat binnen een paar uren tijds bijna geheel Ampenan in de asch werd gelegd. De brand begon in eene loots, digt bij de bergplaats van J. P. Freyss & Co, waardoor deze het eerst verteerd werd, en verspreidde zich verder door de bergplaatsen van de bandaars Oewaslahea, Waijang, Keang, en te gelijker tijd door de Boegineesche kampong, waarin alleen een paar huizen overbleven. De oorzaak wordt aan ongeluk toegeschreven. Door de snelheid van den brand kon er niets geborgen worden en wordt de schade op 100,000 doll. begroot. Gelukkig zijn er geen menschenlevens te betreuren, maar vele huisgezinnen zijn daardoor ongelukkig geworden. De radja liet dadelijk door den eenig overgebleven bandaar Bopinck aan alle behoeftigen rijst uitdeelen, en stond een houten gebouw, digt bij de groote Bazaar gelegen, aan de aanwezige Europeanen af.

Acht dagen later had er weder een zeer treurig voorval plaats. Van de schepen, die ter reede lagen, begaven kapitein Wood, voerende de *Malacca*, kapitein Mason, van de *Morgaret* en kapitein Dryburg, van de *Duncan*, zich met 3 Europesche en 2 inlandsche matrozen ten drie ure naar den wal, en wilde kapitein Mason bij eene hevige branding de rivier insturen, waarvan het gevolg was, dat de boot omsloeg en allen door de branding moesten heenworstelen, waarin kapitein Mason en Dryburg, benevens 1 Europeesch matroos, omkwamen, en de overigen zich slechts met het grootste levensgevaar konden redden. De beide kapiteins werden ter aarde besteld doch het lijk van den matroos is nog niet gevonden. Het geval is zooveel te meer betreurenswaardig, dewijl kapitein Mason nog gewaarschouwd was, niet op de rivier aan te sturen maar op de plaats waar de vlaggestok staat, terwijl bovendien in den namiddag de branding altijd het hevigst is.

(*Java-Bode.*)

(*) Dat berigt in der tijd in den *Java-Bode* voorkomende was uit den *Oostpost* overgenomen, waarin het oorspronkelijk voorkwam.

SAMARANG. — Zekere Javaan Tjotroeno, in de dessa Podjok, district Troeko, hoorde in den avond van den 21sten dezer in den tuin nabij zijne woning een hevig geraas, veroorzaakt door een wild zwijn dat door den pagger was gebroken en nu in dien tuin de grootste verwoesting aanrigtte.

Gewapend met eene lans ging hij op het dier los, en trachtte het zoo mogelijk eenen doodelijken steek toe te brengen; hij had echter het ongeluk mis te steken, waarbij hem de lans ontviel.

Onmiddelijk ging hij weder terug, haalde eene andere lans en stormde daarmede op het ondier los; door het ongelukkig verkeerd houden der lans bragt hij zich zelven in het been een gevaarlijke wond toe van 4 duim diep en 1 duim breed, waaraan hij kort daarna is overleden.

(*Sam. Cour.*)

NEDERLAND.

— Aanvankelijk heeft de afschaffing van den rijks- en plaatselijken accijns op het gemaal de verwachting niet teleurgesteld. In Rotterdam is de prijs van het gewone tarwebrood, in verband tot eene geringe daling der graanprijzen, 4 c. per Ned. ℔ gedaald. Door de afschaffing van deze belasting, zal door het geheele land aan een aantal meel- en broodfabrieken het leven gegeven worden. Daardoor zal eene heilzame concurrentie onderhouden en het monopolie, waar dit onder de tegenwoordige bakkers bestaat, worden opgeheven.

Wij melden met genoegen, dat ook te Rotterdam het plan bestaat tot oprigting van eene stoom-rijstpellerij en meelfabriek op groote schaal, waartoe zich vereenigd hebben de heeren J. H. C. van der Kun, H. van Rijckevorsel, W. Ruys JDz. en Joost van Vollenhoven. Reeds is het gemeentebestuur door deze heeren aangezocht tot afstand, tegen een billijken prijs, van ongeveer 2000 vierkante Ned. ellen grond. Met belangstelling slaat men de ontwikkeling van dit hoogst belangrijke plan gade, welks uitvoering van weldadige invloed kan zijn voor de geringe burgers, wat den prijs van het brood betreft.

Gelijk men weet is Schiedam de eerste en tot dus ver de eenigste gemeente, waar eene verordening is vastgesteld, waarbij eene plaatselijke belasting regtstreeks op het inkomen der ingezetenen wordt bevolen. Het is insgelijks bekend dat bij de hooge regering twee adressen waren ingekomen, waarbij te zamen ruim een paar honderd ingezetenen verzochten, dat de regering deze verordening mogt verwerpen. De commissaris des konings in Zuid-Holland, zond de adressen om advies aan het gemeente bestuur van Schiedam, met verzoek, dat de raad mogt worden gehoord. De raad heeft daarop al de punten van bezwaar tegen de verordening onderzocht en beantwoord en is bij zijn gevoelen blijven volharden. De te geven antwoorden werden allen met 9 tegen 6 stemmen aangenomen.

Daarna deed de heer Roelants regtstreeks het voorstel, om op het besluit waarbij de verordeningen wordt vastgesteld, terug te komen. Het werd echter insgelijks met 9 tegen 6 stemmen verworpen. De antwoorden zijn vervolgens aan het hooger bestuur opgezonden.

De meerderheid bestond uit de heeren: Loopuyt, Knappert, Poortman, Verlouw, J. A. J. en B. Nolet, Maas, Pigeaud en de Voorzitter. De minderheid uit de heeren: Kerdel, Lechner, Roelants, Makkers, Prins en Rijnbende. Door den heeren Rijnbende en drie andere leden is een voorstel gedaan tot wederinvoering van de broodzetting. Dat voorstel is in handen van Burgemeester en Wethouders gesteld om daarover een prae-advies uit te brengen.

De heffing eener eigene plaatselijke belasting op het gemaal is door den koning voor de steden Nijmegen, Arnhem en Tiel goedgekeurd.

— Het heeft de aandacht van Z. Exc. den minister van oorlog getrokken, dat de manschappen tot de reserve der nationale militie behoorende, zich bij provinciale kommandanten of chefs der corpsen hebben vervoed, met verzoek om onder de wapenen te treden; en aangezien in de militaire bepalingen niet voorkomt, dat zoodanige manschappen vóór den bepaalden tijd onder de wapenen kunnen komen, zonder eene verbindtenis voor zes jaren aan te gaan, zij ook steeds zijn afgewezen geworden. Op grond van he groot aantal ontbrekende vrijwilligers, gevoegd bij de aanhoudende duurte, die het voor velen onmogelijk maakt aan den kost te komen, heeft Z. Exc. onder dagteekening van 6 Dec. no. 17 b, voormelde autoriteiten aangeschreven, dat de miliciens der reserve, die zich mogten aanmelden, in werkelijke dienst zullen worden opgenomen, zonder dat zij eene verbindtenis behoeven aan te gaan, en slechts moeten voorzien zijn van een bewijs van het bestuur hunner woonplaats, *dat zij niet in hun onderhoud kunnen voorzien*. Al verder is daarbij bepaald dat zoodanige manschappen, wanneer de overige leden hunner ligting onder de wapenen zijn, zij met deze ten aanzien van groot verlof en andere gunsten weder geheel zullen worden gelijk gesteld.

— Dezer dagen stond voor het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland teregt Franz Friedrich Christoph Reimers, 45 jaren oud, melkverkooper, geboren in Pruissen, laatst woonachtig te Rotterdam, als beschuldigd van in den nacht van 24 op 25 September 1856, in het kantoor van de heeren A. van Hoboken en Zonen te Rotterdam, te hebben geopend, met losbreking van sloten of sluitplaten, vijf lessenaars en uit twee daarvan arglistig te hebben weggenomen *f* 130 à *f* 150 aan gangbare muntspeciën, een en ander toebehoorende deels aan den heer Jacobus van Hoboken van Cortgene, deels aan gemelde firma, en zulks na zich in gemeld kantoor toegang te hebben verschaft door middel van eerst met een ladder over een poort te klimmen, en alzoo in een gang te komen, daarna met een centerboor en koevoet uit een deur van een pakhuis, in evengemelden gang uitkomende, een stuk te breken, groot genoeg om daardoor in het pakhuis te kruipen, vervolgens de dubbele deuren van dit pakhuis aan de tegenovergestelde zijde, uitkomende in een portaal, te openen met losbreking van de sluitplaat, eindelijk in de deur van het kantoor wederom met geweld een stuk uit te breken en alzoo eene opening te weeg te brengen. — De beschuldigde werd bijgestaan door den heer advocaat Hoekwater; het O. M., vertegenwoordigd door den advocaat-generaal mr. J. W. Gefken, requireerde schuldig-verklaring aan diefstal door middel van overklimming, gepleegd bij nacht op een afgesloten erf, in een aldaar uitkomend bewoond gebouw, met inklimming, uit- en inwendige braak en veroordeeling van 5 tot 15 jaren confinement.

De uitspraak is bepaald op 10 Januarij e. k.

De besch. was bij gelegenheid van zijne intrede in het huis des heeren van Hoboken, voorzien van breekijzer, ladder en centerboor en waarschijnlijk gewapend met een geladen pistool. 's Morgens naar het hof vervoerd wordende, heeft hij getracht zijn geleiders te ontloopen.

FRANKRIJK.

— De *Echo de Besone* bevat de volgende merkwaardige mededeeling:

Den 5den December, omtrent een uur vóór de aardbeving (dus ongeveer ten 5 ure in den namiddag) viel in den tuin van een boer te Tourtoirai (departement Dordogne, district van Hautefort) een roofvogel van kolossale grootte neder. Eenige minuten vroeger had men hem kringsgewijze zien vliegen, als zocht hij welke rigting hij zou nemen. Zijne vlugt scheen zeer zwaar. Allengskens naderde hij de aarde, en dat wel op zoodanige wijze, als wierd hij door haar aangetrokken, tot hij eindelijk als een levenloos ligchaam nederviel. Weldra kwamen verscheidene dorpbewoners met knuppels en mestvorken toeschieten, op welk gezigt de vogel zich trachtte op te heffen. Hij wilde eenige malen opvliegen, doch gedeeltelijk miste hij daartoe de noodige krachten en gedeeltelijk belette men hem zulks door onbarmhartige slagen, waarna men hem ving en in zeer beklagenswaardigen toestand naar een naburig grondeigenaar bragt, die de noodige zorg aan hem wijdde, zoodat hij weder begon te herleven. Den volgenden dag ontwaarden men onder zijn regtervleugel een met rood lak verzegeld briefje, dat met een groen koord er aan vast gebonden was. De brief bevatte een schrijven in eene vreemde taal en onbekende karakters, die men voor Russische hield. De vogel is weder geheel hersteld en zeer dankbaar voor de verpleging. Hij gehoorzaamt zijn nieuwen meester op het woord, volgt hem als een hond en geeft duidelijk zijne vreugde te kennen, als deze hem streelt of over hem te vreden schijnt. Zijn heer laat hem ook volle vrijheid en hij wandelt waar hij verkiest. Deze roofvogel heeft iets van den arend en van den sperwer, zonder dat men hem echter tot een bepaald geslacht kan rekenen. Zijne vlugt bedraagt ongeveer 2½ meters, en hij is een meter lang. Zijn vrij sterke snavel is gekromd en geheel rond, uitgezonderd de wortel, die met een oranje-kleurige huid bekleed is. Op zijn helder blaauwen kop prijkt een bosje zilver-kleurige pluimveêren. Zijn veederen hebben eene aurora-kleur, op de borst heeft hij een vlek in den vorm van een hart. Hij heeft een slependen gang, maar een zeer scherp gezigt. Hij is geheel tam en schijnt steeds onder huisdieren geleefd te hebben, wijl hij zich er zeer goed mede verdraagt, ook niet schuw is en uit de hand eet; hij is echter een nooit te voren geziene gast in het zuiden van Frankrijk.

— Een woekeraar te Parijs is wegens zijn strafbaar bedrijf veroordeeld tot vier maanden gevangenisstraf en 50,000 fr. boete.

— De heer Manuel Sanjurjo, secretaris der koningin van Spanje en lid der Spaansche Cortes, werd, gelijk men zich welligt zal herinneren, in 1853 deerlijk gekwetst bij een ongeluk op den spoorweg van Bordeaux. De heer Sanjurjo heeft daarop tegen de spoorweg-maatschappij geprocedeerd en eischte eene schadevergoeding van 150,000 francs. Gisteren is die zaak eindelijk beslist. De regtbank heeft de spoorweg-maatschappij veroordeeld om den heer Sanjurjo te betalen de som van 6000 francs, alsmede eene lijfrente van 4000 francs per jaar, die bij zijn overleden

overgaat op zijne moeder en dus eerst na haar overlijden zal komen te vervallen.

— Den 8den dezer overleed in het burgerlijk hospitaal te Rochefort een man, die den hoogen ouderdom van 110 jaren bereikt had, de neger George Nelson die na de revolutie van St. Domingo in Frankrijk gebleven was. Eene oogziekte noodzaakte hem de toevlugt tot het hospitaal te nemen, toen hij reeds 102 jaren oud was. Nelson had tot het laatste oogenblik zijn geheugen behouden en verhaalde gaarne zijne lotgevallen.

— De *Courier des Etats Unis* deelt het volgende mede, hetwelk eenig licht verspreidt over de zeden en gewoonten der bewoners van New-York.

„ Laastleden Zaturdag begaven zich drie dames, waarvan eene de moeder der beide andere was, alleen naar de woning van een jong mensch in Lafayette-street. Het *Young America* vatte bij hare komst het vleijendst denkbeeld op van een zoo geheel onverwacht bezoek, doch toen hij de deur zijner kamer achter haar had digt gemaakt, werd hij plotseling uit zijne begoocheling gewekt. Die dames haalden namelijk gelijktijdig een karawats van onder hare mantels te voorschijn en lieten gelijktijdig een regen van slagen op het aangezigt en den rug van den ongelukkigen jongeling neêrdalen, die weldra, ondanks al zijne pogingen om de slagen te ontwijken, even gestreept was als de Zebra. Nadat hij aldus eenigen tijd de volle maat had ontvangen, verwijderden zich de dames, naar het scheen, zeer tevreden over deze strafoefening.

„ Het voorwerp dezer kastijding had de vrijheid genomen, over de zedelijkheid van eene dier dames lasterlijke geruchten te verspreiden, hetgeen alle drie had doen besluiten zich deswege de eenige voldoening te verschaffen, welke zij konden erlangen.

— In den *Abeille Medicale* wordt ons een staaltje van het onbegrijpelijkste bijgeloof opgedischt. Wanneer eene wijsgeerige verhandeling over de verschijnselen des levens het onderwerp der redenering uitmaakt dan is het gezonde menschen verstand voor het grootste gedeelte der wereldburgers eene bijzonderheid. Wij leveren hier een nieuw voorbeeld van de verstomping des verstands, waar het eene gezondheidsvraag en de aanprijzing van middelen door kwakzalvers geldt.

Een dezer ellendige speculanten in de geneeskunde raadt aan eenen ongelukkigen boeren sukkel uit den omstreek van Romorantin aan om zijn kind, lijdende aan vallende ziekte, een afkooksel van een menschenhoofd te drinken te geven.

De ligtgeloovige vader begeeft zich met een zijner vrienden op het kerkhof van zijn dorp en graaft een reeds voor twee jaren ter aarde besteld lijk op, snijdt het hoofd daar af, neemt dat mede huiswaarts, onderwerpt het aan de vreemdsoortige bereiding, en geeft aan zijnen zoon dit walgelijk afkooksel te drinken.

Nog slechts kortelings geleden gaf deze man voor het tribunaal te Romorantin, waar hij was opgeroepen, rekenschap van de door hem bij het begaan van dezen ontzettenden roof uitgestane angsten en benaauwdheden, betuigende echter toch tevreden over het verrigtte te zijn, wijl hij zich overtuigd hield dat het een onfeilbaar middel is.

Dit geval viel nog slechts eenige weinige maanden geleden voor.

ENGELAND.

— Het 3de en 4de deel van *Macaulay's Geschiedenis van Engeland* is den 17den Dec. verkrijgbaar gesteld. De uitgevers hadden een bijzonder gebouw gehuurd, om de 60,000 bestelde banden te kunnen bergen en een aantal wagens en karren, om aan de inteekenaren zoo spoedig mogelijk hunne exemplaren te doen toekomen. In weerwil hiervan konden de exemplaren slechts gedeeltelijk uitgegeven, en zal de distributie eerst heden voltooid worden. De beide nieuwe deelen bevatten 1600 bladzijden en behelzen het tijdvak der troonsbestijging van Willem III tot aan den Rijswijkschen vrede in 1697, aldus eene periode van nog geen volle 9 jaren. Bijna even zoovele jaren heeft de beroemde geschiedschrijver noodig gehad, om dit gedeelte van de Engelsche historie te schrijven, zoodat de op het titelblad van het eerste deel vervatte belofte, dat bij deze geschiedenis tot aan den nieuweren tijd zal voortzetten, wel niet vervuld zal worden. Het publiek althans heeft die hoop reeds voorlang laten varen. De beide nieuwe deelen beantwoorden, wat inhoud en stijl betreft, volkomen aan de beide eersten. Koning Willem blijf daarin de held des schrijvers, en meesterlijke schilderingen van de toemalige zeden en den matschappelijken toestand wisselen met den streng historischen schrijftrant af, wanneer deze niet, zooals in de eerste deelen, in afzonderlijke hoofdstukken behandeld worden.

— De bevolking van de stad Londen is thans tot het bedrag van bijna 2,500.000 hoofden aangegroeid. Nog nimmer is, zoo ver men kan nagaan, een zoodanig aantal menschelijke wezens in eene en dezelfde stad opeengehoopt geweest. De bevolking van Rome wordt door Gilbon in het tijdperk van den meesten voorspoed dier stad niet hooger den 1,200,000 begroot en dr. Medhurst vermeent, dat de bevolking van Pekin niet meer dan twee millioen kan bedragen. In de tien laatste jaren is de bevolking van Londen met ruim 440,000 personen toegenomen. In Parijs rekent men, dat elk bewoond huis gemiddeld 23 personen bevat. In Londen bedraagt dit aantal 7 à 8.

— De kapitein ter zee William Allan heeft een werk uitgegeven, waarin hij voorstelt, de Arabische woestijn in een oceaan te veranderen. Het groote dal, dat zich van het zuidelijk einde van den Libanon naar den zeeboezem van Akaba uitstrekt, is, volgens zijn gevoelen, vroeger eene zee geweest en ligt op vele plaatsen 1300 voeten beneden de oppervlakte der Middellandsche Zee; en door twee kanalen, het een van Akaba in de Doode Zee, het ander van de Middellandsche Zee, in de nabijheid van den berg Carmel, over de vlakte van Esdralon, naar de kloof in het Libanon-gebergte, wil hij bewerken, dat de Middell. Zee met een waterval van 1300 voet hoog op de woestijn nederstort, deze in een oceaan van 2000 vierkante mijlen verandert, waardoor de vaart naar Oost-Indie even als de overland-route verkort, en buitendien het klimaat van Palestina tot dat van het paradijs gemaakt wordt. De kosten van deze reusachtige onderneming worden door hem niet opgegeven. Men vraagt zich af, wat de heer de Lesseps van dit plan wel zal zeggen.

DUITSCHLAND.

— Dezer dagen is te Frankfort een werkje in het licht verschenen, hetwelk een raadselachtig vergrijp, aan dat van Kaspar Hauser herinnerende, ter algemeene kennis brengt. Het draagt den titel van: De langjarige onderaardsche opsluiting van twee kinderen, naar de mondelinge mededeeling van een hunner; eene bijdrage en opwekking tot ontsluijering van deze geheimzinnige zaak, door Friedrich Eck, onderwijzer aan de volkschool te Offenbach. De zaak komt kortelijk hierop neder: Den 14den Nov. 1853 werd in het, op 2½ uren afstands van Offenbach gelegen dorp Weiskirchen, een onbekend meisje van 22 tot 24 jarigen ouderdom, dat geene papieren bezat, welke haar konden doen kennen, aangehouden en den volgenden dag naar Offenbach vervoerd. Alle door de policie aangewende pogingen, om zich door deze persone te doen verstaan en begrijpen, waren vruchteloos. Men liet Oostenrijksche militairen uit Mainz komen en na eenige vergeefsche pogingen, ook in de Slavonische taal, bleek het, dat het meisje het Magyaarsch magtig was. Zij verklaarde alsnu, dat een man, met name Eleasar, haar op haar vijfde jaar aan hare moeder ontvoerd en naar een huis in een bosch gebragt had, alwaar een meisje, met name Bertha, haar in vrouwelijke handwerken had onderwezen. Deze Bertha had later in een glazen wagen eene reis van verscheidene dagen met haar gemaakt en haar in de nabijheid van Weiskirchen verlaten. Hare denkbeelden waren toen nog zeer weinig ontwikkeld; zij had geen begrip van godsdienst, van lezen en schrijven, doch was zeer ervaren in het borduren. Oproepingen aan de bevoegde overheid, om iets naders nopens haar en hare aanverwanten te vernemen, bleven zonder gevolg en zoo werd Caroline, gelijk zij volgens het merk op haar linnengoed genoemd werd, nadat het aanvankelijk vermoeden van bedrog was opgegeven, op 19 April 1854 door de stad Offenbach aangenomen, en aan den onderwijzer Eck hare verdere leiding en vorming toevertrouwd. Reeds tijdens haar verblijf in het huisgezin v n den cipier der gevangenis van Offenbach, had men met bevreemding opgemerkt, dat het gestarnte aan het uitspansel iets geheel nieuws voor haar was, en dit, gevoegd bij hare latere mededeelingen, zet veel waarschijnlijkheid bij aan het verhaal, dat zij van hare jeugd geeft.

Tot haar vijfde jaar had zij met hare moeder gewoond op eene eenzaam gelegene hofstede, alwaar buiten de dienstboden ook een broeder van hare moeder met zijn zoon Hendrik woonde. Tegen dien tijd bragt de moeder haar bij haren broeder en verliet de hofstee, waarop een man het kind op den arm nam en geruimen tijd voortdroeg tot aan eene onder-aardsche woning in het woud, waar zij werd toevertrouwd aan de zorg van genoemde Bertha, die haar zeer zindelijk opvoedde en van wien zij borduren leerde. In deze woning hing het portret van een man in witte uniform met eene ster op de borst, hetwelk Bertha aan Karolina deed kennen als het afbeeldsel van haren vader. Zoo bleef Karolina hier 15 of 16 jaren. Na een opsluiting van zeven à acht jaren werd een ander kind, met name Adolf, dat twee of drie maanden oud kon zijn, bij haar gebragt en met haar opgevoed. Eindelijk zeide Bertha, dat men haar naar hare moeder zoude terugvoeren; zij bragt haar een medaillon met het portret harer moeder en plaatste haar in een wagen, waarmede zij, zonder dien te verlaten, met denzelfden koetsier en dezelfde paarden 12 à 13 dagen reisden, terwijl de spijzen ook in de wagen zelven genuttigd werden. In een bosch werd Carolina door Bertha van levensmiddelen voorzien en bevolen te wachten, en vervolgens door Bertha en den koetsier verlaten. Waarschijnlijk gebeurde dit te Spessart. Na verscheidene dagen zwervens werd zij door eene vrouw en een meisje opgenomen, doch vervolgens van hare goede kleederen en van het medaillon beroofd. Dit schijnt in den omtrek van Aschaffenburg te hebben plaats gehad. Na op nieuw eenigen tijd gezworven te hebben, werd zij ten tweeden male, te Weiskirchen door eene vrouw geherbergd, en vervolgens naar Offenbach gebragt." Zie daar de korte omtrekken van een raadselachtig, en toch in zijne hoofdpunten vrij duidelijk verhaal, dat door den heer Eck met vele psychologische bijzonderheden verrijkt is.

ADVERTENTIEN.

STERFGEVALLEN.

Op den 20sten Maart 1856 overleed te *Soerabaya*, J. STAVINGA, oud 17½ jaar, (dochter van wijlen F. STAVINGA, kapitein) zeer betreurd door haar oom, voogd en pleegvader.

(150) J. HAGEMAN, Jcz.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

E. D. A. Wijnmalen, Ondaatje, Z., Martahoera (Borneo) 16 Jan. E. Nolthenius van Elsbroek, Loriaux, D., Salatiga 15 Maart. — M. W. V. van Son, Baud, Z., Pattie 19 Maart. — A. H. van Sonsbeek, Beijnon, D., Batavia 26 Maart.

Getrouwd:

G. T. Gorter met S. C. Meijer, Batavia 22 Maart. — A. Bédier de Prairie met M. M. Chaulan, Batavia 26 Maart. — J. G. Breijman met C. Meijer, Samarang 25 Febr.

Overleden:

J. A. Haakman, 32 jaren, Batoe (Malang) 12 Febr. — P. Schermer, 40 jaren, Batavia 18 Maart. — A. E. Hartevelt, Samarang 3 Maart. — J. Hopman, cc. 2 jaren, Samarang 18 Maart.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

28 Maart W. F. A. Cores de Vries en L. G. Cressonniers, van Batavia; J. D. Dekker, van Bodjonegoro; J. L. Umbgrove en R. Mac Lean, van Pasoeroean; J. O. Boulet, van Batavia. — 29 Maart J. Martherus, van Batavia; W. L. J. Behrend en wed Bermer, van Pasoeroean. — 31 Maart Pareira, van Madura; J. J. F. ten Siethoff en G. R. P. Umbgrove, vau Pasoeroean.

VERTREKKENDE PERSONEN.

B. Hackert en familie repatrieren. — T. O. Marshall verlaat tijdelijk Java; gemagtigden de heeren B. Kopersmit & Co., te Samarang. — J. J. T. ten Siethoff vertrekt naar Nederland; generale gemagtigde de notaris Eekhout te Soerabaya. — H. J. Crameer; gemagtigde de firma P. Kervel & Co., te Soerabaya.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 31sten Maart 1856.

AANVOER.

Van Bima per de Ned. Ind. bark *Bacht Mastora*, gezagv. Said Aloei Alhabassy, agent Gezagvoerder.

3 kisten koopmanschappen, $3^{21}/_{100}$ picols was, 250 koijangs kaneel, Adam & Co.

Van Batavia per het Nederl. schip *Rotterdam*, gezagv. P. Vis, agenten Fraser Eaton & Co.

175 kisten en balen diverse dranken en provisien, 6 kisten koffers, 3 kisten lampen, 2 kisten glaswerk, 1 kist hamketel, 1 kist klokken, 1 baal zakken, 1 kist perenpoirs, 2 kisten lantaarnen, 2 kisten zeep, 1 kist zakdoeken, 2 kisten hoeden, 23 kisten eetwaren, 3 kisten blik- en pleetwerk, 5 kisten kramerijen, 1 kist modewaren, 8 kisten schilderijen, 1 kist zadelwerk, 1 kist ijzerwerk, 1 kist speelkaarten, 2 ktn. parfumerien, 1 kist glaswerk, 2 kisten schilderijen, 1 kt. voetstuk voor piano, 3 kisten krijt, 9 kisten meubelen, 1 kist brandewijn, 6 kisten glazen dakpannen, 1 kist lampkousen, Karthaus & Melchers; 52 kisten glas- en ijzerwerk, 12 kisten kramerijen, 7 kisten eau de cologne, 12 kisten touwwerk, 10 kisten papier, 25 vaten bier, 1 ijzeren schroef, 3 kisten doeken, 1200 goenie zakken, Adam & Co; 19 kisten en manden provisien en dranken, 25 kelders genever, 2 kisten vruchten, 1 kist augurken, 1 kist sigaren, Holger van den Dungen; 120 pakken parapluien, 8 kisten vuurwerk, L. Johan; 16 collies pap. goed, W. Cores de Vries; 9 stuks ijzerwerk, Bekassie; 1 kinder-wagen, Order; 13 kisten lampen, 1 kist provisien, 80 kisten dranken, 1 rol verlakt leder, McMillan Marten & Co; 1 kistje regaal, Domis, factorij; 150 vaatjes boter, 40 kisten rhijnwijn, Bouman & Co; 70 manden seltserwater, Thomas; 2 kisten harnachement, Van Eck & Co; 2 kisten rijtuig, 13 diverse tafels en knapen, 1 waschtafel, 2 kanapés, 1 ledikant met toebehooren, Ruijl Cramer & Co; 8 vaten wijn, 3 kisten provisien, 15 krandjangs seltserwater, Bechade; 2 kisten muzijk-instrumenten, Karthaus & Melchers; 1 kleerkast, Order; 4 vaten inhd. schoppen, Van Delden; 1 wagen, 13 pakken bloempotten, 3 kisten provisien, 4 wagens, Order; 7 vaatjes kruid, Martens & Co; 22 oxhoofden roode wijn, Order.

Van Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, gezagv. F. Deighton, agenten Fraser Eaton & Co.

16 kisten lijnwaden, 1 kistje boeken, Fraser Eaton & Co; 9 collies koopmanschappen, Order; 8 kisten lijnwaden, Ruijl Cramer & Co.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Sarie Toendjoong*, gezagv. Njio Djiemsien, agent Tjatjien.

35 picols balische tabak, 90 picols kadelepitten, 80 picols klapper olie, 70 picols kapas, 30 picols rijst, 3 paarden, 3 picols koffij, Tjatjien.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Langen Lamongan*, gezagv. F. Deighton.

168 pikols rotting, Fraser Eaton & Co.

Naar Nederland per het Ned. Ind. schip *Kemanglen*, gez. H. Smit.

$5001^{42}/_{100}$ pikols suiker, 2974 pikols koffij, 110 picols rotting, N. H. M.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Tatas Banjarmassing*, gezagv. Sarief Abdulla.

4 pikols wilde nooten, 3 pikols koperwerk, 20 picols peper, 10 ijzeren ankers, 10 kisten lijnwaden, 104 stuks jav. aardewerk, en eenige stukjes manufacturen en kleinigheden, Diverse Banjarrissen.

Naar Nederland per het Ned. schip *Equator*, gezagv. J. G. Appel.

$6000^{95}/_{100}$ picols koffij, 70 picols rotting, 47 kisten koperen duiten, N. H. M.

Naar Singapoer per het Eng. schip *Minerva*, gezagv. R. Deas.

$401^{01}/_{100}$ picols rotting, 1656 stukjes buffelhuiden, McMillan Marten & Co.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Diana*, gezagv. H. Willers.

$32^{87}/_{100}$ picols rotting, van Eck & Co; 150 picols tin, N. H. M. $3735^{11}/_{100}$ pikols suiker, 841 stuks buffelhuiden, van Eck & Co; 50/1 leggers arak, Kervel & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Bientang Timoor*, gezagv. Siem Koensoen.

3 kisten chin. gouddraad, 1 kist chin. miesoa, en eenige chin. goederen en kleinigheden, Gezagvoerder; 3 kisten lijnwaden, McMillan Marten & Co; 3 balen gedr. katoen, Adam & Co; 2 kisten gedr. katoen, Fraser Eaton & Co; 105 stuks ledige olie tonnen, Gezagvoerder; 2 balen madapollams, Fraser Eoton & Co; 1 kist opium, Go Ngotian.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Elisabeth*, gezagv. W. C. Veenstra.

1760 picols koffij, 240 picols peper, 70 kisten cochenille, 189 pakken indigo, 154 pakken kaneel, N. H. M.; 1262 stuks koehuiden, 738 stuks buffelhuiden, 9150 picols rijst, W. Cores de Vries; 100 picols rotting, Fraser Eaton & Co.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Maart	25	Nederl. Ind.	Bacht Mastora.	Said Aloei bin Achm. Alhabassy.	Bima.
„	47	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	Nederlandsche	Rotterdam.	P. Vis.	Batavia.
„	31	Z. M.	Stoomschip Celebes.	Luit.-ter-zee 1e klasse J. E. de Man.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Maart	25	Nederl. Ind.	Tatas Banjermassing.	Sarif Abdulla.	Banjermassing.
„	27	Nederlandsche	Kemanglen.	H. H. Smit.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Ammana Tulbarie.	Sech Hameet bin Mohamat Bantah.	Samarang via Sumanap.
„	29	Nederlandsche	Equator.	J. G. Appel.	Nederland via Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Diana.	P. H. Willers.	Amsterdam.
„	—	Engelsche	Minerva.	R. Deas.	Singapoer.
„	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Langen Lamongan.	Th. Deighton.	Batavia via Samarang,
„	—	„ „	Bientang Timor.	Tjiem Koensoen.	Balie (Padang.)
„	—	„ „	Digna.	Pa Ardie.	Bezoekie.
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam.	„

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Sara Lijdia	B. van der Tak.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
„	Cortgene.	R. Rijken.	„	„ „ „ „
„	Admiraal Tromp.	J. van Turbergen.	„	„ „ „ „
„	Herman.	M. Velthoven.	„	Van Eck & Co.
„	Burgemeester van Reenen.	A. W. F. van der Meer van Kuffler.	„	Schimmelpenninck & Co.
Nederl. Ind.	Segaffie.	Sech Obit Drakim.	Makassar.	Gezagvoerder.
„ „	Stoomschip Padang.	G. Bosch.	Molukkos en Makassar.	Cores de Vries.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. schip *Rotterdam*, de heeren van der Zweep en fam., F. B. Karthaus, F. O. Boulet, Cressonnier en Marterus en 12 bedienden. — Met Z. M. stoomschip *Celebes*, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. brik *Diana*, Mevr. de wed. S. W. Bakker. — Met het stoomschip *Langen Lamongan*, de heer J. D. Hornung, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalenia, het stoomschip Etna; de brik de Haai en de schoenerbrik de Lansier; de stoomschepen Borneo en Celebes; de schepen Sara Lijdia en Admiraal Tromp, Rotterdam; de stoomschepen Java en Padang; de barken Maän, Adenan, Davo, Pielades, Anoinette, Estafette, Elizabeth, Ellen, Else, Burgemeester van Reenen, Herman, Djoedoel Karim, Sagaffie, Said Maskoor, Cortgene, Nagalant, Kalimantan, Bacht Mastora; de brikken Harriet, Cesar; de schoeners Isabel, Bella, Tio Kiem Tiang Thaij, Kangpie, Machmoed, Kiem Ingsoen en Schandar Salim.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

24 Maart de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saijman, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

25 Maart de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saijman, naar Soerabaya.

27 Maart de Ned. Ind. bark *Maria Elizabeth*, gezagv. R. J. Jonker, naar Amsterdam.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van den 24sten tot en met den 29sten Maart 1856.

UITVOER.

Naar Amsterdam met de Ned. bark *Maria Elizabeth*, gezagv. R. J. Jonker.

$10,000^{23}/_{100}$ pic. suiker en 4410 pic. koffij.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

26 Maart de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Sindoe Jaija, naar Soerabaya; de Ned. Ind. schoener *Almashoor*, gezagv. Akinja Salim, naar Sumbawa.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoener Indram Eljoesoor, Mifrejool Moelook, Mansoer, Sumanap en de brik Sie Kanoegrahan.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol ƒ 16½.
Idem. „ 15 „ „ Nominaal.
Idem. „ 14 „ „ „
Idem. „ 13 „ „ „
Idem. „ 12 „ „ „
Koffij per picol
Rijst (carga) per koijang ƒ 140.—
Id. (witte) „ „ ƒ 165 à ƒ 170.—
Koehuiden per 100 st. ƒ 300.—
Arak per legger.
Olie (Klapper) per picol ƒ 21.—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting ƒ 8.— à ƒ 9.—
Wisselkoers. ƒ 102.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 6den April des morgens ten half 9 ure.
Nederduitsch.
Ds. VAN DAVELAAR.

DOOPSBEDIENING.

Maandag den 7den April des avonds ten half 7 ure.
Nederduitsch en Maleisch.
Ds. VAN DAVELAAR.

BID-UUR VAN HET ZENDELING-GENOOTSCHAP.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 6den April des morgens ten half 9 ure.